

Ο Άγιος Σωφρόνιος, άνθρωπος του λόγου του Θεού

*Αρχιμανδρίτη Ζαχαρία Ζάχαρου
Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου Έσσεξ*

Όπως αναφέρει ο άγιος Σιλουανός και εξηγεί ο άγιος Σωφρόνιος, ο λόγος του Θεού μπορεί να αντηχήσει στην καρδιά του ανθρώπου εναρμονισμένος με την προσευχή. Ως αποτέλεσμα της πτώσεώς του, ο άνθρωπος είναι διηρημένος σε όλα τα επίπεδα. Άλλο πράγμα έχει στον νου, ένα άλλο στην καρδιά του και άλλο επιθυμεί με τις αισθήσεις του. Δεν έχει υπόσταση. Ο Θεός, όμως, δεν μπορεί να μιλήσει στον άνθρωπο, όσο αυτός είναι διασπασμένος. Με τον άθλο της μετανοίας η θνητή φύση του ενισχύεται· η ύπαρξή του θεραπεύεται και συνενώνεται σε σφιχτό κόμπο. Τότε ο Θεός μπορεί να δώσει λόγο, διότι, όταν ο Θεός μιλά στον άνθρωπο, απευθύνεται στην υπόστασή του, στην καρδιά του, εκεί όπου βρίσκεται συγκεντρωμένο όλο του το είναι. Η συνομιλία αυτή είναι προσωπική και μεταδίδει νέα γνώση άνωθεν για την πνευματική ανακαίνιση του ανθρώπου.

Ο Κύριος προειδοποιεί ότι, όταν μας καλούν στο δικαστήριο, δεν πρέπει να προμελετούμε, τι θα απολογηθούμε, διότι την ώρα εκείνη, ο Ίδιος θα μας δώσει «στόμα και σοφίαν, ἧ οὐ δυνήσονται ἀντιπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν» (Λουκ. 21,15). Ωστόσο, αυτό δεν ισχύει μόνο τον καιρό των διωγμών, εφόσον ο λόγος του Κυρίου παραμένει αληθινός σε κάθε εποχή. Σε καιρούς ειρήνης εφαρμόζεται ως εξής: Ο Κύριος μάς δίνει λόγο, όταν εκουσίως οδηγούμε τον εαυτό μας στο κριτήριο, δηλαδή, όταν αυτοκατακρινόμαστε υπό το φως των Εντολών, με πνεύμα αυτομεμφίας. Επειδή η πράξη αυτή είναι ευάρεστη στον Θεό και σύμφωνη με την εντολή Του, ο Κύριος βάζει λόγους μετανοίας στο στόμα μας, που γεννούν προσευχή, ικανή να μεταβάλει την κατάστασή μας, να δικαιώσει την ύπαρξή μας και να μάς ανυψώσει πάνω από τις δοκιμασίες μας.

Συχνά ο λόγος αυτός είναι ένας στίχος από τη Γραφή, που ανταποκρίνεται στην κατάστασή μας. Το γεγονός αυτό φανερώνει την ανάγκη να είμαστε επιμελείς στην ανάγνωση των Γραφών, ώστε να φέρουμε τους λόγους του Αγίου Πνεύματος σαν άνθρακες πεπυρωμένους στη μνήμη και στην καρδιά μας. Ο Θεός μπορεί να τους αναζωπυρώσει μέσα μας την κατάλληλη στιγμή, δίνοντας έτσι απάντηση σε αυτό που μάς απασχολεί. Ο λόγος του Θεού καθαίρει, φωτίζει και αγιάζει τον νου. Ειδικά στις μέρες μας, που ο νους μας ευπερίστατα αναμιγνύεται με το σκότος και τη ρυπαρότητα του κόσμου, έχουμε ακόμη μεγαλύτερη ανάγκη παρά ποτέ, να αφιερώσουμε χρόνο στον λόγο του Θεού, όπως δόθηκε στις Άγιες Γραφές και στις γραφές των Αγίων Του.

Το πιο εντυπωσιακό στοιχείο στον άγιο Γέροντα Σωφρόνιο ήταν ο λόγος που έβγαινε από τα χείλη του, λόγος που ήταν καρπός προσευχής. Αν και εκφρασμένος με ανθρώπινους όρους, έφερε τη χροιά του Ακτίστου. Ως εκ τούτου, είλκυε και δονούσε όλη την ύπαρξη του ανθρώπου που τον προσέγγιζε. Οι γραφές του είναι σκέψεις με τις οποίες προσευχήθηκε για χρόνια. Χαράχθηκαν στα βάθη του σαν από πυρωμένη σμίλη και έγιναν ένα με τη φύση του. Το Πνεύμα που περικλείουν αυτοί οι λόγοι μεταδίδεται σε όσους τούς αναγινώσκουν και ανάλογα με τη δεκτικότητά τους ενεργεί αντίστοιχες αλλοιώσεις εντός τους.

Πηγή: Ιστολόγιο Πεμπτουσίας 29/06/2021